

ВІСНИК

ХУСТЩИНИ

№ 10
15 лютого 2025 року

Мирослав Білецький: Закарпаття має шанс подолати філософію заробітчанства

Закарпаття десятиліттями експортувало робочу силу за кордон. У нас утворилися вже цілі династії заробітчан. А саме заробітчанство стало для багатьох сімей замкнутим колом, із якого важко вибратись. Та схоже, що світло у кінці тунелю таки є. На Закарпатті взялися ламати філософію заробітчанства та створювати умови, за яких молодь зможе реалізувати себе вдома. Про нову ініціативу, партнерство освіти та бізнесу і про перші результати реформи спілкуємося з головою Закарпатської ОВА.

«ЗАКАРПАТТЯ ВТОМИЛОСЯ БУТИ ЕКСПОРТЕРОМ РОБОЧОЇ СИЛИ»

– Мирославе Золтановичу, на ініційованій вами зустрічі освітан та бізнесу ви сказали, що Закарпаття «втомилося бути експортером робочої сили». І що висококласних спеціалістів тепер можна працювати тут у нас, вдома. Що саме стало поштовхом для цієї ініціативи?

– Ми десятиліттями втрачали не просто робітників – ми втрачали родини, таланти, майбутнє. Закарпатці їхали працювати за кордон, бо вдома не бачили перспектив. І це не просто економічна проблема – це трагедія на рівні суспільства. Діти виростили без батьків, громади старіли, а бізнес не міг знайти людей. Але коли я почав відвідувати підприємства, я бачив, що ситуація не безнадійна. Робота є. Бізнес не просто хоче – він кричить про брак кадрів. І тут стало очевидно: проблема не у відсутності робочих місць, а в тому, що освіта і ринок праці довго жили у паралельних світах. Одні не знали, які професії затребувані, а інші – що в області є кузня майбутніх кадрів. Але, гадаю, ми вже стали на шлях виправлення цієї ситуації.

«ПІДПИСАННЯ МЕМОРАНДУМУ – ЦЕ МІСТ МІЖ ОСВІТОЮ ТА ЕКОНОМІКОЮ»

– Саме тому ви ініціювали тристоронній меморандум між бізнесом, профтехосвітою та владою?

– Так. І, зважаючи на те, що лише менше 10% ви-

пускників закарпатських шкіл обирають профтехосвіту, це не просто формальний документ – це перший реальний крок до зміни системи. Ми не можемо чекати десятиліттями, поки щось «саме зміниться». Ми не можемо випускати лише кухарів та плиточників, які одразу виїжджають за кордон класти плитку...

Тому для початку ми зібрали за одним столом представників шести закладів профтехосвіти і дев'яти підприємств. Бізнес озвучив, які спеціальності йому потрібні. І ми вже маємо запит на 64 професії, які можна опанувати й одразу знайти роботу. Але головне – це не лише навчання. Ми заклали фундамент для того, щоб бізнес інвестував у підготовку кадрів. Тобто підприємства надають училищам обладнання, платять студентам стипендії, беруть їх на практику і гарантують працевлаштування. Це зовсім інший рівень підготовки: коли ти навчаєшся не для «папірця», а для реальної професії.

«РОБІТНИЧІ ПРОФЕСІЇ ЦЕ НЕ ДРУГИЙ СОРТ...»

– Ви наголошуєте, що робітничі професії мають стати престижними. Як це зробити і чому це важливо?

– Бо у суспільстві ще досі є стереотипи, що «гарна кар'єра» – це тільки університет. Але правда інша: випускник технікуму чи училища може отримувати не менше, а часто й більше, ніж людина з дипломом бакалавра. Наприклад, у сферах деревообробки чи металообробки зарплати зараз часто вищі, ніж у багатьох

«офісних» спеціальностях. Тому ми повинні змінювати ставлення. Робітничі професії – це не «другий сорт». Це гідна робота, хороша зарплата і стабільність. І цей проєкт – ще один крок до того, щоб повернути їм престиж.

«ГОЛОВНЕ – СТВОРИТИ УМОВИ, ЩОБ ЛЮДИ НЕ ЇХАЛИ»

– Якщо бізнес готовий брати випускників, чи можна очікувати, що українці повертатимуться з-за кордону до своїх дітей?

– Саме так! Це і є одна з головних цілей, яку я ставив перед собою, йдучи на посаду голови закарпатської ОВА. Ми хочемо, щоб більше не діти їхали до батьків за кордон, а батьки поверталися до дітей. І для цього є всі можливості. На Закарпатті релокувалися сотні підприємств, вони створюють тисячі робочих місць. Головне – зробити так, щоб закарпатці знали: їм більше не потрібно їхати. Вони можуть знайти гідну роботу вдома.

«ЦЕ ЛИШЕ ПОЧАТОК...»

– Якими будуть ваші наступні кроки у цьому напрямку?

– Підписання меморандумів – це лише перший, але важливий етап нашої дорожньої карти з повернення закарпатців додому. Далі – реальне наповнення цього документа змістом. По-перше, потрібно оновити програми навчання в ПТУ так, щоб вони відповідали сучасним запитам ринку. По-друге, ми будемо працювати з Міністерством освіти, щоб затвердити ці спеціальності офіційно. І я виступаю гарантом цих

змін. По-третє, будемо залучати більше підприємств.

Моя мета амбітна, але абсолютно реальна: зробити так, щоб працювати в Україні було вигідніше, ніж шукати щастя десь за кордоном. І я вдячний кожному, хто готовий будувати це майбутнє разом із нами. Треба розуміти, що Закарпаття змінюється. І робота більше не повинна бути квитком в один кінець. Аби ці слова стали реальністю, нам треба консолідувати зусилля і синхронно рухатися до мети.

НАШІ ГРОМАДЯНИ – У ПРІОРИТЕТІ

– До теми робочої сили важко не згадати історію з працівниками Бангладешу, які нібито мали приїхати працювати на Закарпаття. Ви, здається, теж озвучували цю інформацію...

– Навколо теми з бангладешцями у нас справді зчинилося чимало галасу. Ця історія підняла цілий пласт проблем із кадрами. І ми не збираємося замовчувати проблему безробіття на Закарпатті. А навпаки, вважаємо це викликом, на який от зараз відповідаємо реальними кроками. Ті ж, хто каже, що я виступаю за те, щоб до нас замість українців їхали працівники з Бангладешу, займаються звичайними маніпуляціями. Я ніколи такого не казав і не скажу. Я наголошував і наголошую, що українці, наші громадяни для нас завжди у пріоритеті. А для тих, хто хоче бачити реальну картину, рекомендую читати не лише коментарі під дописами, але й самі дописи...

Назарій Павлій: місьцеве самоврядування в умовах війни – виклики та досягнення Хустської районної ради

Стор. 2-3

Дмитро Білецький: як сучасний кейтеринг покращить харчування у Хустській центральної лікарні?

Стор. 3

Медицина допомога у цифрах за 2024 рік

Стор. 7

Назарій Павлій: місьцеве самоврядування в умовах війни – виклики та досягнення Хустської районної ради

Війна докорінно змінила життя українців, і місьцеве самоврядування також опинилося перед новими викликами. Як працює Хустська районна рада в цей непростий час, з якими труднощами стикається і які успіхи вже має – про це ми поговоримо з головою районної ради Назарієм Павлієм.

– Пане Назарію, як би Ви оцінили головні досягнення районної ради за останній період?

– Вітаю, пані Владиславо. Насамперед вдячний за можливість сьогодні попрацювати з Вами та вчергове прокомунікувати із мешканцями району через Ваше видання.

Що стосується діяльності районної ради, то хотів би наголосити, що наша каденція працює у доволі непростий період, починаючи з 2020 року. Це й адміністративно-територіальна реформа, і відібрання значного обсягу повноважень в районних рад, ковід та повномасштабне вторгнення росії.

Гадаю, всі погодяться, що після останнього наше життя, як і кожного українця, розділилося на «до» і «після». Та все ж, на моє переконання, діяльність Хустської районної ради була максимально ефективною, виходячи з тих обставин та умов, за яких нам довелося працювати.

Вважаю, що нам успішно вдалося налагодити підтримку внутрішньо переміщених осіб, учасників бойових дій та їх сімей. Ми активно співпрацювали з благодійними організаціями для надання допомоги таким категоріям наших громадян, забезпечуючи їх необхідними ресурсами та підтримкою, облаштуванням шелтерів для проживання.

Незважаючи на воєнний стан, ми забезпечили прозорість та відкритість діяльності ради, доступ громадян до інформації про нашу роботу.

Максимально злагоджено співпрацюємо із військовою адміністрацією, громадами, правоохоронними органами.

Забезпечили стабільну роботу ради, незважаючи на фінансові труднощі. Це стосується оплати праці, енергоносіїв, закупівлі обладнання для військових, проведення невідкладних робіт на таких об'єктах.

Ми успішно реалізували процес використання об'єктів комунальної власності, що сприяло ефективному застосуванню комунального майна та залученню додаткових коштів до бюджету.

Це все стало можливим завдяки Збройним силам України та злагодженій роботі депутатського корпусу, апарату ради та активній співпраці з громадськістю, за що, користуючись нагодою, хочу вчергове висловити їм вдячність.

– У політичних колах держави продовжуються дискусії щодо повноважень районних рад. На Вашу думку, які мають бути функції цих органів місцевого самоврядування? В яких сферах районні ради можуть бути найбільш ефективними?

– Ви знаєте, спілкуючись із своїми колегами – керівниками районних рад, із більшістю

ми завжди приходимо до єдиного висновку, що так, як є сьогодні, бути не може. Це просто нонсенс. З бюджетів різних рівнів йдуть витрати у сотні мільйонів гривень на утримання органу, який, по суті, не наділений жодними повноваженнями. Так бути не має. Ці кошти можуть принести набагато більше користі, а не «проїдатися» на районному рівні. Законодавець повинен врегулювати це питання раз і назавжди. Якщо ми – районні ради – потрібні, то визначайте чіткі повноваження, виділяйте під це фінансовий ресурс у вигляді податкових надходжень, співмірних повноваженням, і дозволяйте нам бути ефективними і працювати на розвиток своїх регіонів та громад. Якщо ж ні – ліквідуйте районні ради, а кошти спрямуйте громадам або на інші цілі.

Що стосується моєї думки з цього приводу, то тут все просто. По життю люблю надихатися ефективними прикладами. Цей шлях проторований до нас. Ми часто рівняємося на досвід Польщі. Вони були майже в ідентичній ситуації. Спочатку відмовилися від районного рівня, але з часом зрозуміли, що є питання, які нерозривно пов'язані із районом і саме там їх вирішувати найефективніше. Зараз ми бачимо у них успішну модель функціонування місцевого самоврядування. Польща створила трирівневу систему, яка складається з гмін (громади), повітів (райони) та воєводств (області). Кожен рівень має чітко визначені повноваження та відповідальність, що сприяє ефективному управлінню та розвитку територій.

Та й у Європейській хартії місцевого самоврядування принцип децентралізації влади передбачає, що вирішення конкретних проблем має здійснюватися на найближчому до громадян рівні, що сприяє більш ефективному та прозорому управлінню.

Районні ради відіграють важливу роль у системі місцевого самоврядування. Сподіваюся, що на мене не образяться колеги-депутати з обласної ради та, на моє переконання, районні ради могли би забезпечити кращий зв'язок між територіальними громадами, ніж це робить обласна рада. Хоча, як кажуть, позиція визначається місцем сидіння. Гадаю за бажанням можна навести і протилежні приклади. Та все ж я схильюся до такої думки.

Що стосується самих повноважень і того, якими вони можуть бути, то тут теж, опираючись на положення Хартії та польський досвід, функції можуть включати координацію між громадами – співпраці для реалізації спільних проєктів та вирішення питань, що виходять за межі однієї громади. Планування регіонального розвитку, враховуючи інтереси всіх громад. Управління спільними ресурсами, такими як заклади освіти, охорони здоров'я та інфраструктурні об'єкти, які виходять за межі відповідальності однієї громади. Забезпечення законності та правопорядку, співпраця з правоохоронними органами.

Краще маємо усвідомлювати той факт, що місьцеве

самоврядування є фундаментом демократії. Районні ради можуть і повинні бути ефективними у зазначених сферах, забезпечуючи збалансований розвиток територій та підвищення якості життя мешканців.

– Як оцінюєте стан соціальної інфраструктури (медичина, освіта, транспорт) у районі? Які зміни плануються найближчим часом?

– Хотів би підкреслити, що поточна війна в Україні створює додаткові виклики для розвитку соціальної інфраструктури. Війна негативно впливає на умови життя, здоров'я та доступ до освіти населення та накладає значні навантаження на бюджети усіх рівнів.

Хустський район не виняток. У перелічених Вами сферах ми спостерігаємо як досягнення, так і виклики, які потребують уваги та вирішення.

Якщо говорити більш конкретно, то медичні заклади району надають необхідні послуги населенню. Ми залуцаємо інвестиції для модернізації лікарень та амбулаторій. Маємо намір впроваджувати програми підвищення кваліфікації медиків, змінити систему харчування, оновлювати обладнання, залучати фахівців.

У закладах освіти працюють кваліфіковані педагоги. Наші учні та вчителі демонструють значні досягнення як на олімпіадах, так і на державних підсумкових атестаціях. Але, маємо визнати, деякі школи є аутисайдерами в цьому плані і, звичайно, потребують ремонту та оновлення матеріально-технічної бази. Ми плануємо продовжувати реалізацію проєктів з енергоефективності та впровадження сучасних освітніх технологій.

У питанні доріг ситуація теж різниться в залежності від напрямку та значення дороги. Деякі напрямки потребують ремонту, адже на окремих ділянках капітальний ремонт не проводився роками. Це в основному дороги місцевого значення і ресурсу для їх відновлення, на жаль, не вистачає.

Ми усвідомлюємо ці труднощі та враховуємо їх у наших планах, прагнучи забезпечити стабільність та розвиток району навіть у таких складних умовах.

– Чи існують програми підтримки молоді у районі?

Що робиться для створення умов, які мотивують молодь залишатися жити і працювати на Хустщині?

– Якщо говорити конкретно про Хустську районну раду, то, на жаль, такі програми у нас відсутні, бо, як вже зазначалося вище – маємо дуже обмежений фінансовий ресурс.

Але в цьому плані хотів би відзначити роботу наших громад. До прикладу у Хустській громаді затверджено «Програму підтримки обдарованої молоді Хустської територіальної громади», яка розроблена з метою створення належних умов для виявлення та підтримки обдарованої молоді, розвитку її інтересів, схильностей та обдарувань, а також забезпечення сприятливих

з Кахою Бендукідзе», в одному з розділів, обговорювалося питання залучення державок інвесторів, створення робочих місць і т. п.

Так от, там прочитав доволі цікаву і, на мій погляд, правильну думку Кахи Бендукідзе, грузинського політика-реформатора. Він наголошував на тому, що ми повинні уникати такої філософії та термінології, як залучення державою інвесторів та створення робочих місць.

Каха Бендукідзе обгрунтовував таку свою позицію тим, що це не є прерогативою держави. Держава повинна створювати умови, рівні правила гри та захищати право власності.

Я повністю погоджуюся з такою думкою. Чиновник не спроможний створити роботу, яка має цінність для економіки. Якщо ми хочемо більше робочих місць, які несуть користь для економіки, то нам потрібні креативні особистості, які знають як створювати додану вартість і потрібні суспільству робочі місця. Найкращі програми із залучення інвесторів та створення робочих місць – це вільний ринок та підприємництво, яке він породжує.

Саме в цьому напрямку ми повинні працювати – створювати належні умови для приходу інвесторів, а в наших реаліях, в умовах військового конфлікту, обмеження конституційних прав громадян, що впливає на економічну ситуацію в регіоні, тим більше.

Ми повинні бути реалістами та об'єктивно дивитися на стан справ.

Зараз бізнес із насторогою дивиться в бік України, особливо з іноземним капіталом. І причина тут криється в багатьох ризиках. Це і триваюча війна з росією. Високі страхові премії на страхування ризиків в Україні. Неналежний захист власності. Корупція на різних рівнях управління. Висока інфляція та валютні коливання. Відсутність доступу до дешевого кредитування. Складні процедури отримання дозволів. Дефіцит кваліфікованих кадрів. Нестабільне податкове законодавство: зміни правил гри відбуваються занадто часто і досить неочікувано. Чого тільки вартість приклад намагання оподаткувати бізнес заднім числом, який ми спостерігали в кінці минулого року. Кожен студент першого курсу юридичного факультету Вам скаже основу основ – закони не мають зворотної дії в часі. Я радий, що все ж здоровий глузд переміг і цей правовий нігілізм не відбувся.

Всі ці проблеми створюють значну невизначеність, ускладнюють довгострокове планування і, як наслідок, компанії не хочуть вкладати великі кошти, бо є обгрунтований ризик втрати активів.

Зараз ми маємо унікальний шанс залучити бізнес через перспективи відновлення, особливо після завершення війни. Але для цього потрібні реальні гарантії стабільності та безпеки для інвесторів, прозорі правила гри, податкові стимули та сприятливі умови.

На своєму рівні ми активно розробляємо інвестиційні

умов для самореалізації у сучасному суспільстві.

Треба зауважити той факт, що на державному рівні також впроваджуються програми, які можуть бути корисними для молоді нашого району. Наприклад, Європейський Союз та Програма розвитку Організації Об'єднаних Націй в Україні (ПРООН) запустили тримісячну програму усвідомленого розвитку молоді «20-30», метою якої є зміцнення психологічної стійкості молоді та розвиток навичок, необхідних для самостійного життя й визначення особистих та професійних цілей.

Міністерство молоді та спорту України спільно з Програмою розвитку ООН (ПРООН) в Україні та Міністерством цифрової трансформації України розробили освітній серіал «Молодіжна робота: від теорії до практики» на платформі «Дія.Освіта». Цей курс надає молоді практичні знання та інструменти для активної участі в житті громади, допомагаючи їм стати рушіями позитивних змін.

У співпраці з громадами та обласним керівництвом ми обов'язково продовжимо працювати над створенням нових можливостей для молоді, залучаючи її до процесу прийняття рішень та розвитку краю, щоб забезпечити комфортні умови для життя та професійної реалізації на Хустщині.

– Які кроки робить районна рада для залучення інвесторів або грантів? У яких сферах це найбільш необхідно зараз?

– У книзі Володимира Федоріна «Гудбай імперіє. Розмови

проекти, які детально описують можливості та ресурси нашого району. Налагодили діалог та партнерські відносини із місцевими підприємцями, які зазнали впливу війни, обговорюючи їхні потреби та координуючи зусилля для їх вирішення. Проводимо інформаційні заходи, де обговорюємо можливості інвестування в нашому районі. Докладаємо зусиль для створення позитивного іміджу Хустського району та привернення уваги потенційних інвесторів. Активно шукаємо грантові програми від національних та міжнародних фондів, які дозволяють фінансувати різного напрямку проекти, націлені на відновлення та підтримку постраждалих внаслідок війни, туризму, енергетики та інфраструктури.

– **З якими викликами ви стикаєтесь під час роботи і як вдається їх подолати?**

– Такі виклики є частиною нашої роботи і їх є більш, ніж достатньо – організаційні, комунікаційні, кадрові, фінансові, психологічні та мотиваційні.

Кожен з таких випадків вимагає індивідуального підходу та вирішення. Але в основному все зводиться до згуртованості, командної роботи, належної комунікації та пошуку компромісів.

Намагаюся виховувати в собі та будувати культуру підтримки в команді. Зберігати баланс між роботою і особистим життям, займатися спортом, читати книги та проводити час із сім'єю. Останнє, до речі, найкраще знімає моє емоційне навантаження.

Сім'я – найкращі ліки від психологічних навантажень в роботі. Їх підтримка та розуміння допомагають якнайкраще відновити баланс та знизити стрес. З ними можу бути максимально відвертим. Від них отримую необхідну підтримку та натхнення. Вони

як ніхто розуміють мої почуття та емоції, допомагають переключитися з робочих питань.

– **Як ви оцінюєте співпрацю районної ради з громадами? Що ще можна покращити?**

– Мені здається, що з переважною більшістю громад ми побудували ефективний діалог. Ми оперативно реагуємо на потреби одне одного.

За період каденції нам вдалося налагодити конструктивну взаємодію по більшості напрямків: бюджет, освіта, медицина, розвиток інфраструктури та комунікація з бізнесом. Разом із громадами ми реалізували важливі проекти, спрямовані на покращення життя мешканців району та ВПО.

Але все ж простір для вдосконалення є завжди.

Нам треба ще більше покращувати комунікацію. Необхідно більше залучати громадськість до ухвалення рішень, розширювати можливості для участі бізнесу в розвитку території, шукати нові джерела фінансування для проектів.

Маємо й надалі бути відкриті до співпраці, бо лише спільними зусиллями зможемо створити комфортні умови та подолати всі перешкоди і виклики.

– **Як війна вплинула на діяльність районної ради? Чи є підтримка для військових і переселенців?**

– Як вже зазначав – з початком повномасштабного вторгнення життя всіх нас змінилося на «до» та «після». Ми теж вимушені були адаптуватися до нових умов, щоб краще служити нашим громадянам.

Мої колеги-депутати не залишилися осторонь – де-хто приєднався до Збройних Сил України і зараз активно бореться за нашу незалежність. Деякі, на жаль, зазнали поранень і після реабілітації долучилися до волонтерської діяльності, підтримуючи військові частини в яких проходили службу.

Ми постійно підтримуємо наших військовослужбовців та їхні родини, співпрацюємо з волонтерами та благодійними організаціями.

У нашому районі живе велика кількість внутрішньо переміщених осіб, і ми робимо все можливе, щоб їм допомогти. Житло, соціальна та психологічна підтримка, доступ до медичних послуг, освіти та можливостей працевлаштування – всі ці питання намагаємося не оминати. Ми всіляко сприяємо інтеграції переселенців у нове середовище, щоб вони могли відновити своє життя.

Ми віримо, що спільними зусиллями, підтримкою один одного та відданістю справі ми зможемо подолати всі труднощі і відновити мир та стабільність у нашій Україні.

Історію нашої перемоги пишуть усі люди, які без вагань стали до оборони і кожен на своєму місці робить те, чого потребує держава. Ми не виключення. Хустський район забезпечує надійний тил для наших Збройних Сил, у тому числі завдяки цьому Україна вистояла і продовжує давати гідну відсіч окупантам.

– **Як війна змістила акценти у комунікації з жителями Хустщини?**

– Ми зіткнулися з новими викликами та потребами.

По-перше, людям стало вкрай важливо отримувати оперативну інформацію, особливо гостро це питання стояло на початку вторгнення. Тому ми почали регулярно інформувати їх про ситуацію в регіоні, про заходи безпеки, про підтримку з боку місцевої влади й волонтерів.

Також критично важливою стала прозорість комунікації – ми намагаємося бути відкритими до всіх запитів мешканців, організовуємо зустрічі, щоб почути їхні потреби.

Ще одне важливе зміщення акцентів – це фокус на соціальних питаннях. Конфлікт підкреслив необхідність підтримки переселенців, психологічної допомоги та гуманітарної допомоги, тому ми активно інформуємо людей про можливості отримання допомоги та про різні волонтерські ініціативи.

Багато ініціатив виникають у співпраці з місцевими жителями – ми активно співпрацюємо із волонтерськими проектами. Це допомагає зміцнити зв'язок з громада-

ми. У підсумку, війна не лише змінила наші комунікаційні пріоритети, але й підкреслила важливість підтримки громади й колективних дій впродовж цього складного часу. Ми прагнемо підтримувати контакт з жителями, слухати їхні проблеми і надавати ту інформацію й допомогу, яка їм потрібна.

– **З якими питаннями, проблемами чи проблемами до Вас звертаються найчастіше громадяни?**

– Найчастіше це соціальні аспекти: отримання виплат, пільг і допомоги для малозабезпечених сімей, щодо медичного обслуговування – скарги на якість послуг і доступність лікарень є нашими постійними викликами.

Часті звернення стосуються інфраструктури – ремонт доріг, освітлення вулиць і благоустрій території. Питання безпеки та роботи правоохоронних органів.

Ми прагнемо врахувати всі ці питання і знайти шляхи їх вирішення, щоб покращити якість життя у нашому районі.

– **Якими цінностями Ви керуетесь у своїй роботі? Що для Вас є головним у відносинах з колегами та громадами?**

– Справедливість. Повага до кожної людини. Конструктивна критика і діалог. Відповідальність. Чесність.

Завжди прошу у Бога мудрості об'єктивно оцінювати ситуації та ухвалювати виважені та результативні рішення. Треба бути вірним своїм обіцянкам, бо наші дії впливають на тих, хто нас оточує. Господь дав мені можливість працювати там, де я є тепер – докладаю всіх зусиль для того, аби робити добро і підтримувати тих, хто потребує допомоги і кому я можу допомогти, як за посадою, так і як особистість, як людина.

Владислава КАЛИНИЧ

Дмитро Білецький: як сучасний кейтеринг покращить харчування у Хустській центральній лікарні?

Хустська центральна лікарня перейшла на якісно новий рівень харчування для пацієнтів. Відтепер послуги медичного кейтерингу надає компанія «Фудіцина», яка працює у восьми регіонах України та забезпечує харчуванням понад 70 лікарень.

Ще минулого року лікарня провела публічну закупівлю послуг кейтерингу, і днями «Фудіцина» розпочала роботу в медзакладі. Нова система харчування передбачає чітке планування та контроль, використання сучасного обладнання та впровадження європейських стандартів.

ЯК ПРАЦЮЄ НОВА СИСТЕМА ХАРЧУВАННЯ?

- **ТОЧНЕ ПЛАНУВАННЯ**
Лікарня формує заявку на сніданок до 16:00, а до 10:00 наступного дня коригує обід і вечерю, що дозволяє розраховувати необхідну кількість порцій.
- **АВТОМАТИЗАЦІЯ ПРОЦЕСІВ**
Використання спеціального програмного забезпечення допомагає кухарям чітко дотримуватися норм і калькуляцій.

- **НАВЧАННЯ ПЕРСОНАЛУ**
Медзаклад готує фудсестер (роздатчиць), які займаються фасуванням їжі.
- **СУЧАСНЕ ОБЛАДНАННЯ**
Найближчим часом кухарі почнуть працювати з пароконвектоматом – пристроєм для приготування страв на пару.
- **БЕЗПЕЧНЕ ТРАНСПОРТУВАННЯ**
Страви упаковуються в індивідуальні контейнери та

доставляються в корпуси у термобоксах, що допомагає зберегти оптимальну температуру їжі.

Член бюджетної комісії **Дмитро Білецький** зазначив, що лікарня ретельно готувалася до впровадження нової системи: «Протягом минулого року разом із директором лікарні Михайлом Пристаєм ми неодноразово відвідували медзаклади, де така система успішно працює. Серед них – Інститут Амосова, Київська обласна клінічна лікарня, Хмельницький протипухлинний центр та інші». Він також подякував засновниці «Фудіцин» **Тетяні Коваль** за впровадження європейських стандартів у лікарняне харчування.

CEO компанії «Фудіцина» **Таня Коваль** також прокоментувала впровадження системи: «Наша послуга не може бути плавним

переходом, адже ще вчора лікарня готувала їжу самостійно, на своєму харчоблоці, зі своїми людьми. А вже сьогодні харчоблок у нас в оренді, люди працевлашто-

вані у нас, продукти наші, обладнання частково вже привезли. З того, що кардинально змінили одним днем – це меню та спосіб доставки, тепер усе індивідуально запаковано.

До запуску працювали згідно з чек-лістом під керівництвом операційної дирек-

торки – все чітко! Тепер із кожним днем вдосконалюємось».

Очікується, що впровадження нової системи значно покращить якість харчування пацієнтів, дозволить лікарні оптимізувати витрати та зробити медичний заклад більш сучасним і комфортним для пацієнтів.

Андрій Ковач взяв участь у презентаційному заході для сільських, селищних і міських рад Закарпаття

Захід був присвячений новій фазі співпраці територіальних громад із Програмою «U-LEAD з Європою» (2025–2027 рр.).

«Програма вже довела свою ефективність: завдяки підтримці U-LEAD громади України реалізували сотні ініціатив – від стратегічного планування до покращення муніципальних послуг. Тепер перед нами відкриваються нові можливості», – повідомив заступник Хустського міського голови **Андрій Ковач**.

Що далі?

- ◆ розширення інструментів для розвитку громад;
- ◆ посилення муніципального управління;
- ◆ підтримка економічного розвитку та залучення інвестицій;
- ◆ диджиталізація місцевих послуг.

«Співпраця муніципалітетів із міжнародними донорами – це шанс залучити додаткові ресурси та досвід, які допоможуть зробити наші громади сильнішими, комфортнішими та сучасними», – зауважив **Андрій Ковач**.

Понад 3200 пролікованих онкохворих: Мирослав Білецький відвідав Закарпатський протипухлинний центр

Закарпатський протипухлинний центр – один із небагатьох закладів охорони здоров'я у країні, де працюють одразу два потужні лінійні прискорювачі. Це дороговартісне високотехнологічне оснащення потрібне для ефективного проведення променевої терапії онкохворим пацієнтам.

У межах відзначення Всесвітнього дня боротьби з раком голова ОВА **Мирослав Білецький** відвідав заклад, поспілкувався з лікарями, оглянув, як працює установа та надає медичні послуги не тільки мешканцям Закарпаття, а й внутрішньо переміщеним особам.

За його словами, перший лінійний прискорювач американського виробництва закупили для центру у 2021 році. Для його придбання з державного бюджету спряму-

вали понад 33 млн грн, 13 млн грн – з обласного та 13 млн 727 тис. грн – власних коштів закладу.

У 2022 році у відділенні променевої терапії встановили другий апарат, центр закупив його самостійно за більш ніж 62 млн грн.

«Вражають цифри: за три роки завдяки лінійним прискорювачам пролікували 3213 людей, з них понад 1000 – мешканці інших областей», – прокоментував голова обласної військової адміністрації.

Щорічне зростання кількості пролікованих пацієнтів підтверджує, що керівництво краю прийняло правильну стратегію, забезпечивши сучасним обладнанням обласний протипухлинний центр і покращивши якість та ефективність послуг.

«На жаль, зловиякісні новотворення у структурі смертності населення регіону посідають друге місце. Тому для нас важливо підтримувати і розвивати заклади охорони здоров'я, щоб вони могли надавати якісну спеціалізовану допомогу країнам і давати другий шанс на життя якомога більшій кількості людей», – резюмував **Мирослав Білецький**.

Психологічна реабілітація суспільства після переможного закінчення війни

Допомога військовим, які повернулися з війни, – вкрай потрібна. Про таку важливу підтримку якраз і дбає громадська організація «Ветерани на сторожі миру», Президентом правління якої є **Євген Шпіц** (Ізраїль). Їхня робота в Україні – активна, адже вдалося втілити не один важливий проєкт. Днями відбулася зустріч керівництва Хустської громади із головою та представниками цієї організації. **Євген Шпіц** розповів про власну програму «Життя після перемоги», над якою, перш ніж створити, плідно працював, вивчаючи найголовніші проблеми, з якими стикаються ветерани.

До слова, ця зустріч на теренах міста Хуст відбулася не вперше, адже співпрацю вдалося започаткувати раніше. Зараз же Президент правління разом із заступником міського голови **Василем Калином** виконали приємну місію – вручили сертифікати фахівцям соціальної роботи міськради щодо проходження навчання з психологічної реабілітації суспільства після переможного закінчення війни.

Більше того, Президент правління того ж дня провів зустріч із ветеранами війни та рідними загиблих. Наголосив на важливості реалізації цієї програми в нашій громаді, запросив їх до участі, навчання, а в майбутньому – роботи, яка гарантує

хорошу заробітну плату. Головним обов'язком стане підтримка й допомога ветеранів війни, які потребуватимуть догляду з боку фахівців соціальної роботи.

Завдання кожного з нас – працювати заради наближення перемоги, допомагати всім, хто постраждав від війни.

Павло Тесличко: Продовжуємо заходи з благоустрою громади

У місті Хуст, працівниками комунального підприємства проведено заміну існуючих сміттєвих баків на сучасні урни для збору твердих побутових відходів. Загалом встановлено 31 урну у найбільш людних місцях, де проходить найбільше пішоходів, та біля пішохідних переходів. Про це повідомив заступник Хустського міського голови **Павло Тесличко**.

Ці урни придбано за рахунок цільових екологічних коштів з обласного та місцевого бюджетів. «Закликаємо всіх бергти докільля та користуватися урнами за призначенням. Разом зробимо наше місто ще кращим!» – написав **Павло Тесличко**.

Вузькоколійна залізниця Хуст-Медвежий

подовжена до 26 км.

Лінія починалась біля колій ширококолісної залізниці Чоп-Ясіня, на відстані 1,7 км в західному напрямку від міста Хуст. Колія прямувала на північний-схід сільсько-господарським регіоном, живописним правим берегом річки Ріка. Залізниця проходила повз села Іза, Кошело-во та Липча. На північ від села Горінчово, біля злиття річки Чеховець з Рікою, вона повертала у вузьку долину. Ріки. Далі колія пролягала вузькою дорогою ліси повз православний монастир XIV століття, який дав назву селу Монастирець. Закінчувалась лінія в урочищі Медвежий (382 м), де були лісосіка та поселення лісорубів. Залізниця використовувалась для перевезення деревини з урочища Медвежий до широкої колії поблизу Хуста.

На сьогодні залізниця Хуст-Медвежий повністю демонтована, залишились незначні сліди колії. Коли при-

пинила роботу вузькоколії, відомостей немає.

Коли припинила роботу вузькоколії, відомостей немає.

РУХОМИЙ СКЛАД

З самого початку на залізниці експлуатувались локомотиви на паровій тязі. Зокрема, в Хуст був доставлений локомотив заводу «Krauss» (з Мюнхена) з фабричним номером 6186, вироблений 1909 року.

16 грудня 1929 року на залізницю був доставлений паровий локомотив берлінського заводу «Orenstein & Koppel» з фабричним номером 1218, виготовлений у 1903 році.

17 квітня 1930 року – локомотив заводу «Henschel & Son» (з Каселя) з фабричним номером 21692, виготовлений у 1930 році.

Вузькоколійна залізниця Хуст-Медвежий – одна з неіснуючих вузькоколіїних залізниць в Україні.

ІСТОРІЯ БУДІВНИЦТВА

Мережа залізниць вузької колії в Закарпатській області виконувала роль промислового та під'їзного видів транспорту, а також роль транспорту загального користування.

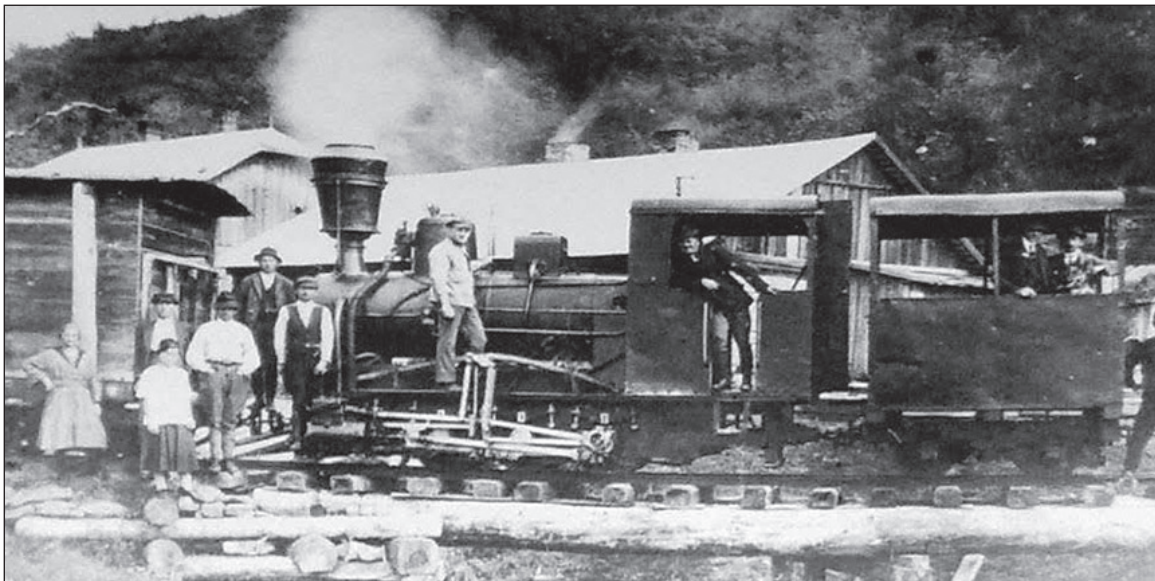
Періодом найбільш бурхливого будівництва залізниць на території Закарпаття став кінець XIX – перша половина XX століття. Швидкі темпи економічного розвитку Австро-Угорщини в другій половині XIX століття зумовили необхідність розвитку транспортної інфраструктури для інтенсивнішого використання природних ресурсів, насамперед в деревообробній та лісохімічній галузі. В 1872 році через територію Закарпаття пролягла ширококоліїсна залізниця Дебрецен-Сигіт, яка розширювала можливості

вивезення промислової деревини та інших природних багатств в центральні та південні регіони Австро-Угорщини. Розширення ринку збуту спричинило відкриття нових тартаків на теренах краю та стрімке зростання обсягу вирубок лісу. Однак ліси, які знаходились в низинній частині Закарпаття і прилягали до основних транспортних магістралей, на кінець XIX століття були практично вирубані. Тому нові лісорозробки відкривалися, як правило, у віддалених гірських місцевостях. Найбільш ефективним видом транспорту для вивезення деревини з важкодоступних місць виявилися вузькоколіїні залізниці.

В 1897-1911 роках між селами Горінчово та Монастирець функціонувала так звана «конка» – лісова вузькоколіїсна залізниця, на якій вантажні перевезення здійснювались за допомогою кінної тяги. Спочатку на залізниці експлуатувалось 10, а згодом 14 вантажних вагонеток. Довжина колії становила всього 2 км.

Це була приватна залізниця, яка використовувалась як під'їзний транспорт – від приватного підприємства до залізниці загального призначення.

Вузькоколійна залізниця завдовжки 9 км та з шириною колії 760 мм була побудована в 1914 році. Пізніше колія була

Проведено нараду-навчання з питань охорони праці з освітянами Зарічанської громади

Днями у відділі освіти, культури, молоді, спорту та туризму Зарічанської сільської ради проведено нараду-навчання для працівників відділу, керівників закладів дошкільної, загальної середньої освіти та відповідальних за охорону праці в закладах з метою профілактики нещасних випадків і належної організації роботи з охорони праці, безпеки життєдіяльності.

Захід проводився за участі головного державного інспектора Західного міжрегіонального управління Державної служби з питань праці Михайла Повха.

На нараді обговорено такі питання:

- ♦ дотримання вимог в частині проведення усіх видів інструктажів з охорони праці;
- ♦ про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності в закладах освіти;
- ♦ про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в закладах освіти;

♦ про проведення навчання, підвищення кваліфікації та перевірку знань посадових осіб з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Головний державний інспектор з охорони праці Михайло Повх також акцентував увагу присутніх на необхідності проходження періодичних медичних оглядів працівниками закладів освіти, звернув особливу увагу на вимоги безпеки під час експлуатації устаткування підвищеної небезпеки (електрогосподарство, газове господарство, обладнання, що працює під тиском) та на порядок отримання дозвільних документів

щодо виконання робіт підвищеної небезпеки та експлуатації обладнання підвищеної небезпеки.

Начальник відділу освіти, культури, молоді, спорту та туризму Віра Сочка наголосила на тому, що створення безпечних умов праці у закладі освіти – це одна з найважливіших функцій як органу управління освітою, так і керівників закладів освіти, тому питання охорони праці, створення безпечного освітнього середовища, збереження здоров'я учасників освітнього процесу, вчасне реагування на зміни в законодавстві з охорони праці мають бути пріоритетними.

Перше засідання Ради безбар'єрності в Довжанській громаді

Днями в будівлі Довжанської сільської ради відбулося перше засідання Ради безбар'єрності.

Що це таке?

Рада безбар'єрності – це нова ініціатива, що утворюється з метою створення безбар'єрного простору в нашій територіальній громаді.

Під час засідання ради провели аналіз та обговорення,

після чого було визначено наступні плани:

1. Розробити зміни до Стратегії розвитку Довжанської громади з урахуванням принципів безбар'єрності.
2. Підготувати план заходів щодо створення безбар'єрного середовища в Довжанській громаді на 2025-2026 роки.
3. Сформулювати список учасників для соціальних заходів.

Нацпарк «Синевир» протягом двох років реалізовуватиме міжнародний проєкт

НПП «Синевир» – переможець конкурсу міжнародних проєктів у рамках Європейської програми INTERREG VI-A NEXT УГОРЩИНА – СЛОВАЧЧИНА – РУМУНІЯ – УКРАЇНА. Назва проєкту – «Запровадження моніторингу водно-болотних угідь міжнародного значення в Карпатському регіоні» (WeVaRe).

Партнерами проєкту є:

- ♦ Ужгородський національний університет,
- ♦ Словацький національний природний парк «Полоніни»,
- ♦ Інститут високогірної біології Жилінського університету,
- ♦ Румунський національний природний парк «Марамурешські гори»
- ♦ Технічний університет Клуж-Напока.

Проєкт спрямований на системний аналіз явищ деградації водно-болотних угідь міжнародного значення, що розташовані на природоохоронних територіях у транскордонному регіоні України, Румунії та Словаччини. Одним із ключових аспектів дослідження є вивчення екологічного стану озера Синевир, змін його водного режиму, складу флори і фауни, а також впливу антропогенних факторів.

Озеро Синевир є одним із найбільш загадкових природних утворень в Україні, розташоване в Національному природному парку «Синевир». Воно знаходиться на

висоті 989 метрів над рівнем моря, має площу водного дзеркала до 7,7 га, а його найбільша глибина сягає 24 метрів. Озеро вважається одним із найкрасивіших і наймістичніших куточків Карпат, а його історичне походження овiane легендами та загадками.

Синевир – це не просто водойма, а справжній природний шедевр, сповнений краси та загадковості. Його історія поєднує у собі як наукові пояснення, так і романтичні легенди, які приваблюють ту-

ристів з усього світу. Відвідати це місце – означає відчути дух Карпат, зануритися в атмосферу природи та містичних таємниць.

З наукової точки зору, Синевир утворився внаслідок тектонічних процесів приблизно 10 тисяч років тому. Землетруси та зсуви порід спричинили утворення природної загати, що перегородила русло гірських потоків, утворивши це неймовірне озеро. Його води повповнюються за рахунок атмосферних опадів та підзем-

них джерел, а стік практично відсутній, що робить його екосистему унікальною.

Основною метою проєкту є створення сучасної системи моніторингу водно-болотних угідь, що базується на інноваційних технологіях і передових наукових практиках. Це дозволить більш детально та об'єктивно оцінювати екологічний стан озера, змінюваність його водного балансу, флори та фауни, а також прогнозувати можливі загрози для екосистеми.

Науковці планують застосовувати новітні методи дослідження, включаючи дистанційне зондування, геоінформаційні системи (ГІС), а також сучасні хімічні та біологічні аналізи. Встановлення сучасних метеостанцій та гідропоста на Синевирському озері, дозволить оперативно отримувати показники стану водно-болотного угіддя та обмінюватися ними на міжнародному рівні в Карпатському регіоні. Очікується, що результати проєкту стануть важливою основою для подальших природоохоронних заходів і стратегії збереження унікального біорізноманіття НПП «Синевир».

Співпраця між НПП «Синевир» та УжНУ є важливим кроком у розвитку екологічної науки в регіоні, що сприятиме підвищенню рівня моніторингу природних процесів та забезпеченню сталого розвитку природоохоронної діяльності в Україні.

Також проєкт має на меті налагодити більш тісну міжнародну співпрацю в рамках природоохоронних ініціатив. Проєкт «WeVaRe» буде сприяти взаємодії та обміну досвідом між фахівцями України, Румунії та Словаччини, що дозволить краще розуміти тенденції змін у водно-болотних екосистемах регіону.

Дослідження, які проводитимуться в рамках проєкту, стануть вагомим кроком на шляху до збереження екологічної рівноваги та сталого розвитку природоохоронних територій Карпатського регіону.

Хустська центральна лікарня: медична допомога у цифрах за 2024 рік

У сучасних умовах реформування системи охорони здоров'я України, Хустська центральна лікарня демонструє вагомі досягнення у медичній практиці, розвитку інфраструктури та впровадженні інноваційних технологій. 2024 рік став ключовим періодом для підвищення якості надання медичних послуг у регіоні та зміцнення позицій закладу як одного з провідних медичних центрів Закарпаття.

Одним із ключових показників діяльності лікарні є статистичні дані за 2024 рік. У відділення екстреної (невідкладної) медичної допомоги за минулий рік звернулося 22 085 пацієнтів, тоді як до поліклінічного відділення – 61 285 осіб. На стаціонарному лікуванні було проліковано 18 493 пацієнти, що підтверджує значний обсяг роботи та важливість закладу для регіону.

У сфері акушерства лікарня продовжує показувати високий рівень надання послуг. За минулий рік тут народилося 555 дітей, з яких 297 дівчаток, 258 хлопчиків, з них 2 двійні. Найбільша вага новонародженого малюка була 4,670 кг, а найменшого – 0,980 кг.

Значну увагу лікарня приділяє лікуванню серцево-судинних захворювань. Протягом року було проліковано 71 геморагічний випадок та 397 ішемічних випадків, що є важливим внеском у боротьбу з основними причинами смертності в Україні. Хірургічна служба виконала

3 864 оперативні втручання, серед яких особливе місце займають малоінвазивні втручання.

Вагомий внесок у медичну практику лікарні роблять сучасні методи діагностики. У 2024 році було проведено: ♦ 14 389 рентгенологічних досліджень;

- ♦ 3 479 комп'ютерно-томографічних обстежень;
- ♦ 81 701 ультразвукове дослідження;
- ♦ 2 219 ендоскопій;
- ♦ 23 150 електрокардіограм;
- ♦ 3 264 ехокардіографії.

Загалом за рік виконано 1 375 486 лабораторних досліджень, що свідчить про масштабний обсяг роботи, виконаної діагностичними відділеннями лікарні. Ці цифри демонструють високу довіру пацієнтів та професійний підхід лікарів.

Інфраструктурний розвиток є одним із пріоритетів закладу. У 2024 році успішно реалізовано кілька важливих проєктів, серед яких: реконструкція теплової мережі, яка забезпечує стабільне теплопостачання закладу; капітальний ремонт даху лікувального корпусу, під час проектування та реалізації якого передбачено встановлення сонячних панелей; забезпечено цілодобове водопостачання лікувального корпусу.

Крім цього, адміністрація лікарні працює над подальшим покращенням матеріально-технічної бази медичного закладу, тому розроблено проєктно-кошторисну документацію для проєктів: капітальний ремонт частини приміщень четвертого поверху (реабілітаційне відділення) та реконструкція будівлі психоневрологічного відділення.

У 2025 році продовжується робота над покращенням лікарні. З початку року вже запроваджено кейтерингове харчування, що є важливим кроком у напрямку покращення умов перебування пацієнтів у медичному закладі. Впровадження нової системи харчування у лікарні – це не лише підвищення стандартів якості, а й частина комплексного підходу до забезпечення комфортного перебування пацієнтів у закладі.

Директор лікарні **Михайло Пристая** зазначив, що якісне харчування є невід'ємною частиною медичної допомоги. Завдяки впровадженню кейтерингової системи ми зможемо забезпечити пацієнтів повноцінним, збалансованим харчуванням, яке відповідає всім нормам і стандартам і сприяти якнайшвидшому одужанню. Це ще один з важливих кроків покликаних покращити рівень послуг, які ми надаємо.

Підбиваючи підсумки, можна зазначити, що Хустська центральна лікарня залишається взірцем у наданні якісної медичної допомоги, розвитку інфраструктури та впровадженні інновацій. Завдяки згаданим роботі колективу, лікарня не лише покращує доступність медичних послуг, але й створює умови для прогресу та впровадження найкращих передових практик у регіональну медицину.

84 тисячі гривень на підтримку юних талантів: у Міжгірській ТГ запровадили стипендії

Учні Міжгірської громади, які мають значні досягнення у навчанні, відтепер отримуватимуть щомісячні стипендії у розмірі 7000 грн. Це рішення ухвалила Міжгірська селищна рада, яка повністю фінансуватиме цей проєкт.

Першими стипендіатами стали Роман Козак, учень Голятинського ліцею, та Андріана Петрище, учениця Міжгірського ліцею №1. Їхні здобутки справді вражають: у 2024 році Роман Козак став переможцем Всеукраїнської олімпіади з хімії, а Андріана Петрище здобула перемогу в IV (всеукраїнському) етапі Міжнародного мовно-літера-

турного конкурсу імені Тараса Шевченка.

«Фінансова винагорода має стати для школярів стимулом до подальших звершень. Це свого роду їхня перша заробітна плата, яка заслужено виплачується за результативну працю. Ми прагнемо підтримувати цей високий рівень і надалі», – зазначили в селищній раді.

Така ініціатива не лише відзначає старанність і наполегливість юних талантів, а й мотивує інших учнів досягати нових вершин. А значить, Міжгірщина й надалі виховуватиме майбутніх науковців, фахівців та лідерів, які прославлятимуть Україну на міжнародному рівні.

У Закарпатській області можуть ввести «локальний карантин»

У п'яти областях через зростання захворюваності на ГРВІ зафіксовано перевищення епідпорогу: в Закарпатській, Івано-Франківській, Рівненській, Хмельницькій та Чернівецькій областях. У цих областях чи окремих населених пунктах регіону за рішенням обласної комісії ТЕБ і НС можуть застосовувати посилені протиепідемічні заходи, так звані «локальний карантин».

Зокрема йдеться про дистанційне навчання в окремих класах у школах, навчальних закладах, обмеження кількості відвідувачів в установах та інші протиепідемічні заходи, інформує Міністерство охорони здоров'я України.

Загалом, за останній тиждень в країні занедужало 171 068 людей, із них 104 843 – діти. Це на 13% більше ніж тижнем раніше, однак така кількість захворювань притаманна для середини епідсезону та не перевищує епідпорог, розрахованого для України на 2024/2025 роки.

За останній тиждень лише 3% захворювань через ускладнення ГРВІ потребували госпіталізації. А саме 4 687 пацієнтів, з яких 2 912 – діти. Вони отримали усю необхідну медичну допомогу.

Наразі підйом захворюваності на ГРВІ спостері-

гається через циркуляцію вірусів грипу у 22 регіонах країни. Враховуючи дані щотижневого моніторингу, прогнозовано до квітня вірус грипу переважатиме над коронавірусом.

За цей час діагностовано 17 380 випадків захворювання на COVID-19, з яких 78 випадків – летальні.

Найдієвіша профілактика COVID-19 та грипу – це вакцинація, зокрема

сною інфекцією. З початку циркуляції вірусів грипу в країні – з січня – зареєстровано 15 летальних випадків внаслідок ускладнень захворювання, за даними медиків померлі не мали профілактичних щеплень проти грипу.

Загалом з початку епідсезону з 30 вересня по 9 лютого на ГРВІ, грип та COVID-19 в країні переохворіло 2 262 760 людей. Це на 22,8% менше аналогічного періоду епідсезону 2023-2024 років.

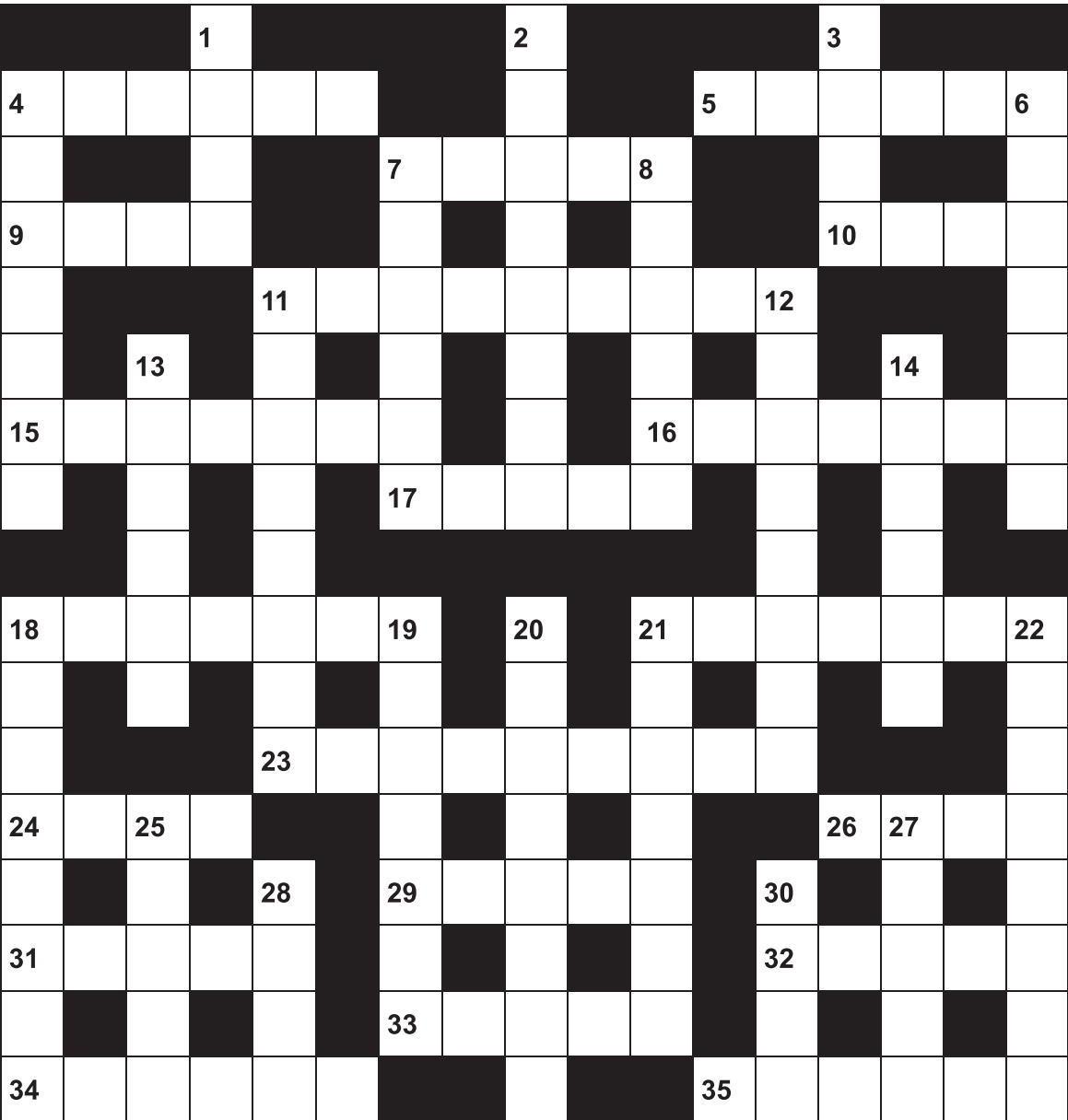
для людей з груп ризику. Вакцинація проти грипу не захищає від COVID-19 і навпаки. Натомість щеплення проти цих хвороб, або з будь-яким іншими рекомендованим, можна робити в один день. Щеплення проти COVID-19 в Україні залишаються безоплатними. Для вакцинації використовують омікрон-специфічні вакцини Comirnaty від Pfizer для дорослих та дітей. Зробити щеплення можна, звернувшись до свого сімейного лікаря.

НОВИЙ ПРОВАЙДЕР ТВОГО МІСТА
НАЙШВИДШИЙ ІНТЕРНЕТ
1000 МБ + ТБ - 100 ГРН

ПІДКЛЮЧЕННЯ БЕЗКОШТОВНО

095-88-66-988 ☎ 096-88-66-988

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 4. Мольєрівський лицемір та пройди-світ. 5. Ненависник євреїв. 7. Футбольний клуб Італії. 9. Частина клинкової холодної зброї. 10. Дерево, яке у фольклорі має символ безсмертя. 11. Батько Пантагрюеля з сатиричного роману Франсуа Рабле. 15. Видатний португальський футболіст, володар «Золотого м'яча» 1965 року. 16. Творчий працівник видовищних видів мистецтва. 17. Річний гравій по-закарпатськи. 18. Український народний музичний інструмент. 21. Людина, спрямована думками у майбутнє. 23. Об'ємні зображення предметів, отримані за допомогою лазерного випромінювання. 24. Гарадичі для авіапасажирів. 26. Напівкоштовний камінь, який давньогрецькою означає «чарівний». 29. Скляна хімічна посуда. 31. Назва Волги в античні часи. 32. Персонаж повісті Панаса Мирного «Хіба ревуть воли, як ясла повні?». 33. Відомий французький кіноактор. 34. Почесний супровід поважної персони. 35. Назва метеориту, який впав біля села Кваси на Рахівщині у жовтні 1852 року.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. Український поет, закатований в таборах ГУЛАГу. 2. Тупий, інтелектуально обмежений вояка. 3. Ім'я старшого сина лейтенанта Шмідта за версією Остапа Бендера. 4. Учасник біржової торгівлі, спеціаліст з операцій з цінними паперами. 6. Видатний південно-африканський хірург, який у 1967 році здійснив першу у світі операцію з пересадки серця від людини до людини. 7. Царство Саурона. 8. Звичка – друга... 11. Династія австро-угорських монархів. 12. Зіркова кінороль Мішель Мерсьє. 13. Приміщення для мисливських собак. 14. Філософська категорія, яка народжується в суперечці. 18. Жінка, яка надихала Данте. 19. Одна з ляльок Карабаса-Барабаса. 20. Португальський мореплавець. 21. Столиця анклавного Королівства Есватіні в Південно-Африканській Республіці. 22. Гостро виражена протилежність. 25. Безбарвний газ з різким задушливим запахом. 27. Плясовий український народний танець. 28. Угорське місто на кордоні з Австрією. 30. Картирська гра, в яку Таль грав з Висоцьким (пісенн.).

Відповіді на кросворд попереднього номера

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 1. Португалія. 5. Очистка. 9. Фермент. 12. Жданов. 14. Андраш. 16. Керес. 18. Гальюн. 19. Трюк. 20. Тимошенко. 24. Омбудсмен. 26. Цигарка. 27. Мармелад. 32. «Інтер». 35. Недоторка. 36. «Сузукі». 38. Люди. 39. Скорина. 40. Арлекін. 41. Естет. 42. Охотник. 43. Нашатир.
ПО ВЕРТИКАЛІ: 2. Овід. 3. Тиун. 4. Лафа. 6. Чита. 7. Коза. 8. Сван. 10. Мірошник. 11. Юдіт. 12. Жиголо. 13. Апломб. 15. Шикотан. 16. Камінь. 17. Синиця. 20. Тамерлан. 21. Органіка. 22. Ідіома. 23. Оранта. 25. Моем. 28. Азazelло. 29. Дідько. 30. Моторика. 31. Парана. 33. Резистор. 34. Руслана. 37. Ідіот. 38. Ласка.

Редакція не завжди поділяє думку авторів. Ніхто не має права примушувати редакцію публікувати той чи інший матеріал. Передрук без дозволу редакції заборонено. Редакція залишає за собою право вносити правки до матеріалів, що публікуються у газеті. Свідоцтво реєстрації ЗТ №725/317 Р від 28.02.2019
Адреса друкарні: видавництво «А-Прінт» ТОВ «ДІМ», м.Тернопіль, бульвар Т.Шевченка,1
Наша адреса: 90400, м. Хуст, вул. Корятовича, 3. Тел.: +380 (97) 074 77 07.
E-mail: khust.visnyk@gmail.com
Друк офсетний Ум. Друк. Арк. 1. Наклад 10000 прим.
Директор Н.Головко
З питань розміщення реклами звертайтеся за номером телефону: +380 (97) 074 77 07

https://visnyk-khust.com.ua/

https://www.facebook.com/visnykhust